

Missa del Crisma

Dilluns, 29 de març de 2021. Catedral de Tarragona

Molt estimats preveres i diaques. Estimat Vicari General. Estimat degà del Capítol. Molt estimat pare abat de Poblet. Molt estimats religiosos i religioses. Molt estimat poble sant de Déu. Saludem especialment a Mn. Josep Maria Torrell, en els seus 50 anys d'ordenació presbiteral i a Mn. Norbert Miracle en els seus 25 anys d'ordenació. Estimada Coral. Benvolguts i benvolgudes.

En el Salm de la Missa del Crisma hem resat i hem cantat: «La meva mà el sostindrà per sempre, el meu braç el farà invencible» (SI 89,22). Segons el Salmista, així pensa el Senyor Déu, quan es diu a sí mateix: «M'he fixat en David, el meu servent, i l'he ungit amb l'oli sant» (SI 89,21). Crec que així pensa també el nostre Pare del cel cada vegada que es troba amb un «prevere» o un «diaca», un consagrat o una consagrada, o un laic o una laica entregats per la causa de l'Evangeli. I, encara afegeix: «La meva fidelitat i el meu amor seran amb ell, en el meu nom aixecarà el seu front[...]. I ell em dirà: "Ets el meu pare, el meu Déu i la roca que em salva"» (SI 89,25.27).¹

Avui, en el marc d'aquesta Missa del Crisma, esdevé molt bonic i profund entrar amb el Salmista en aquest soliloqui del nostre Déu. Perquè ell parla especialment de nosaltres, els seus ministres, els qui ho hem donat tot per ell. Podem pensar que ell parla sobretot dels seus preveres i diaques. Però, de fet, no és realment un soliloqui, no parla sol. Perquè és el Pare que li diu a Jesús: «Els teus amics, els qui t'estimen, em podran dir d'una manera especial: «Tu ets el meu Pare»». I si el Senyor pensa que ens sostindrà, si el nostre Déu es preocupa tant de la manera com podrà ajudar-nos, és perquè sap que la tasca d'ungir el Poble sant de Déu no és fàcil. És una tasca pesada i dura, ens porta cansament i fatiga, i més ara, enmig de la indiferència de molts i de tots els entrebancs ocasionats per la pandèmia.

Permeteu-me que avui m'adreci especialment als preveres, en el dia de renovació de les promeses sacerdotals, i faci referència al cansament que tenim, o que a voltes, arrosseguem en la tasca de servir el Poble fidel de Déu. El cansament dels mossens. Sobretot, d'ençà que estic a Tarragona amb tots vosaltres hi he pensat especialment. He pensat en el cansament de tots vosaltres. He pensat en aquell desconcert que a vegades podem tenir en no saber exactament com hem d'acabar el dia a dia de la nostra activitat pastoral, davant la manca de resposta dels qui ens envolten, o de la hostilitat declarada de molts altres, agreujada per determinats escàndols morals o opacitats internes de la vida de l'Església i, encara, enmig d'un món i d'un futur incert agreujat per la pandèmia. Hi penso en la pregària, sobretot quan el qui es troba cansat sóc jo. Penso i reso per tots els qui treballem enmig del Poble sant i fidel de Déu que us ha estat confiat, i molts de vosaltres en llocs difícils, on cal picar pedra, i on els fruits poden ser ben minsos. Amb tot, davant aquestes dificultats i obstacles, podem recordar aquells versos admirables del poeta Miquel Martí i Pol, quan escriu:

*I, sobretot, no oblidis que el teu temps
és aquest temps que t'ha tocat de viure:
no un altre, i no en desertis,
orgullós o covard, quan et sentis cridat
a prendre part, com tothom, en la lluita,
car el teu lloc només tu pots omplir-lo².*

Però, malgrat tot, estimats mossens, moltes vegades en sentim cansats. I, aleshores, penso també que el nostre cansament, és com l'encens amb què hem encensat l'altar a l'inici de la nostra celebració i ho tomarem a fer en el mo-

¹ Cf. Francesc, Homilia a la Santa Missa Crismal. Basílica Vaticana, Dijous Sant, 2 d'abril de 2015

² Miquel MARTÍ I POL, «I, sobretot, no oblidis» (juliol 1965), en «Altres poemes», Obra poètica, vol. I, Barcelona: Edicions 62, 2004

ment de les ofrenes santes...; el nostre cansament és com l'encens que puja silenciosament cap al cel. El nostre cansament va directament al cor de Déu el nostre Pare. Aleshores, amb el Salm, podem resar «que pugi el meu prec davant teu com l'encens, Senyor; que les meves mans alçades siguin com l'ofrena del capvespre» (141,2).

Sentim el pes del treball pastoral i, a voltes, succeeix que, quan el sentim més fort sobre les nostres espatlles, ens pot venir la temptació de descansar de qualsevol manera, com si el descans no fos una cosa de Déu. Procurem no caure en aquesta temptació. El nostre cansament és preciós als ulls de Jesús, que ens acull, ens consola i ens posa de nou dempeus. Ell ens diu: «Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar» (Mt 11,28). Quan un sap que, en el nostre ministeri, acabem cansats i afeixugats, a voltes més psicològicament que físicament, i postrats en adoració, diem: «Per avui, ja n'hi ha prou, Senyor!», i ens rendim davant del Pare del cel, aleshores també, comencem a intuir i a percebre que no ens enfonsem del tot, sinó que comencem a renovar nos per dins. Sabem que aquells que hem ungit amb l'oli de l'alegria i de l'esperança al poble sant de Déu, també, abans, el Senyor els ha ungit a ells, i els ungeix encara cada dia. Com diu el profeta Isaïes, el Senyor els hi «posa una diadema en lloc de cendra, [...] perfums de festa en lloc de penes, vestits de triomf en lloc del desconsol» (Is 61,3).

Hem de tenir molt present que una clau de la fecunditat sacerdotal es troba en la forma com descanem i com ens sentim quan el Senyor tracta el nostre cansament. Per aquest motiu, en aquest punt, ens podem fer algunes preguntes:

¿Sé descansar rebent l'amor, la gratitud i l'afecte que em dona poder servir el Poble de Déu que m'ha estat confiat? O bé, després del treball pastoral, ¿cerco descansos més refinats, aquells que m'ofereix el món del consum? ¿És veritablement l'Esperit Sant «descans en el treball», o bé, l'Esperit Sant és tan sols aquell que em dona treball? ¿Sé demanar ajuda a algun sacerdot savi? ¿Sé descansar de mi mateix, de la meva auto-exigència, de la meva auto complaença, de la meva auto-referencialitat? ¿Sé descansar de les contrarietats i de les adversitats sota la protecció del Senyor? ¿Argumento i maquino jo sol, rumiant una i altra vegada la meva defensa, o bé, em confio a l'Esperit Sant que m'ensenya el que tinc que dir en cada ocasió? ¿Em preocupo i m'angoixo excessivament, o bé, com sant Pau, trobo descans tot dient: «Sé en qui he cregut, i estic segur que és prou poderós» per a guardar-me «fins a l'últim dia»? (2Tm 1,12).

Avui, la Paraula de Déu que hem escoltat, tant la primera lectura treta del profeta Isaïes, com l'Evangeli de sant Lluc, ens parlen de les tasques específiques que hem de portar a terme en el nostre ministeri pastoral. Segons aquests passatges, es tracta de «portar la bona nova als pobres», de «proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum», de «posar en llibertat els oprimits» i de «proclamar l'any de gràcia del Senyor». I, encara, si mirem el passatge d'Isaïes, hi trobem afegida la tasca de «curar els cors abatuts».

No són tasques fàcils, aquestes, tal i com poden ser altres tasques merament exteriors, com per exemple, dirigir l'activitat organitzativa, administrar les finances parroquials, gestionar institucions eclesials, o arreglar la sala parroquial. Ja veieu com Jesús no parla d'aquestes coses que, moltes vegades, ocupen la major part del nostre temps. Les tasques esmentades per Jesús a l'Evangeli d'avui són tasques més complexes i difícils, perquè impliquen la nostra capacitat de compassió. Són tasques en les quals el nostre propi cor esdevé «mogut» i «commogut». Ens alegrem amb els qui venen a compartir l'Eucaristia. Ens sentim joiosos amb aquells i aquelles que es replantegen viure amb més intensitat la seva fe. Ens alegrem també amb els nuvis que es casen. Riem amb l'infant que porten a batejar. Anhelem poder arribar més adequadament a aquells que s'han allunyat. Escoltem i ens compadim amb els cors estripats per la duresa de la vida, tot oferint-los bàlsam per a les seves ferides, a voltes incurables. Ens sentim adolorits amb aquells que reben la unció dels malalts en el llit de casa o a l'hospital. Plorem amb els qui porten a enterrar un ésser estimat... Són tantes les emocions... «Tothom qui s'acosti o entri a les nostres parròquies i comunitats ha de poder sentir l'escalf del Bon Pastor, que comprèn i coneix les persones que troba o que el venen a trobar (vegeu Joan 10,14-15)», afirmem els bisbes de Catalunya en el document publicat aquí a Tarragona el propassat 21 de gener, rememorant el Concili Tarraconense.³

I, encara, enmig de tasques tan variades, no ens penséssim que la nostra missió és, més aviat, la d'acumular carismes. A voltes, ens hem pensat que érem la síntesi dels ministeris, impossibilitant -de fet- el creixement ministerial de molts laics i laïques. No. No hem d'acumular carismes simplement per a exercir-los nosaltres. Per contra, la nostra missió és, simplement, de desvetllar-los. A nosaltres, els mossens, jo com a bisbe i, també, vosaltres els preveres i diaques, us

³ ELS BISBES DE CATALUNYA, *Esperit, cap on guies les nostres Esglésies? Als 25 anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995*, Documents del Magisteri, 73, Barcelona: Claret 2021, 37.

correspon ser «ministres de la inquietud», com afirmaven fa uns anys en una Carta Pastoral els bisbes bascos⁴; és a dir, procurar «suscitar en els altres la febre del servei i sostenir-los-hi quan el cansament o el desànim els tempten a abandonar-lo». Perquè «discernir els carismes no és ni sotmetre'ls al control ferri ni deixar-los desplegar-se amb permissivitat. És [simplement] decantar-los de les adherències que inevitablement contrauen quan s'encarnen en temperaments, en grups, en institucions. El rigor, l'orgull espiritual, el tarannà sectari, el profetisme desencarnat no són temptacions imaginàries. No es tracta de mutilar la vida, sinó de podar-la perquè hi hagi més vida[...]. Cap carisma no ha de témer, doncs, d'un exercici adequat del presbiterat cap disminució ni mutilació. Al contrari, pot esperar cultiu, consell, legitimitat eclesial. Com més carismàtica sigui la comunitat cristiana, amb major urgència necessitarà aquest "carisma regulador dels carismes". Com més vigorós sigui i més en el seu lloc estigui el ministeri dels preveres, més saludable resultarà per als altres carismes»⁵.

Ja ho veieu. No esdevenen fàcils totes aquestes tasques. Si tenim el cor obert, disposat a donar i a donar-se, aquesta entrega d'amor fatiga el cor del pastor de la comunitat. Perquè, per a nosaltres els mossens, les històries personals de la nostra gent no esdevenen merament un telenotícies: nosaltres coneixem el nostre poble, i, sovint, podem endevinar el que els està succeint en el seu propi cor; i, també, el que passa en el nostre, en compadir-nos i en el patir amb ells. Heus ací, doncs, com la nostra vida sacerdotal es va entregant en el servei, en la proximitat al poble fidel de Déu, que sempre, sempre porta fatiga i cansament. Però, en aquesta nostra tasca, el pitjor que ens podria passar és acabar cansats de nosaltres mateixos.

El papa Francesc, a l'Exhortació *Evangelii gaudium* distingeix entre el cansament davant aquella «tasca que no dóna les satisfaccions que desitjaríem», perquè «els fruits són reduïts i els canvis són lents, i un té la temptació de cansar-se», i aquell altre cansament «dominat per un descontentament crònic, per una accídia que corseca l'ànima». «Pot succeir que el cor es cansi de lluitar perquè en definitiva es busca a si mateix en un carrerisme assedegat de reconeixements, aplaudiments, premis, llocs; llavors, un no baixa els braços, però ja no té grapa, li falta resurrecció. Així, l'Evangelí, que és el missatge més bell que té aquest món, queda sepultat sota de moltes excuses» (núm. 277). La paraula de l'Apocalipsi ens indica la causa d'aquest cansament. És quan l'àngel, dirigint-se a l'Església d'Efes, li diu: «Conec les teves obres, el teu esforç i la teva constància[...], i no has defallit quan has hagut de sofrir pel fet de portar el meu nom. Però tinc contra tu que has oblidat el teu primer amor» (2,2-4). Oblidar el primer amor. Va ser un punt clau del recés quaresmal de fa quinze dies, aquí, a la mateixa Catedral, i dirigit als preveres i diaques. No caiguem en aquesta temptació! No oblidem mai el nostre primer amor. Adoneu-vos com només l'amor veritable pot descansar veritablement. Perquè el que no s'estima, cansa i, a la llarga, cansa malament.

Per acarar adequadament aquesta temptació d'oblidar el primer amor, recordem el que ens afirma el papa Francesc a la Carta apostòlica *Patris corde* sobre la figura de sant Josep, quan escriu: «la tendresa és la millor manera per a tocar allò que és fràgil en nosaltres. El dit que assenyala i el judici que fem dels altres són sovint un signe de la nostra incapacitat per acceptar la nostra pròpia feblesa, la nostra pròpia fragilitat. Només la tendresa ens salvarà de l'obra de l'Acusador (cf. Ap 12,10). Per aquesta raó és important trobar-nos amb la Misericòrdia de Déu, especialment en el sagrament de la Reconciliació, tenint una experiència de veritat i tendresa». I afegeix, encara: «[Sant] Josep ens ensenya que tenir fe en Déu inclou a més creure que Ell pot actuar fins i tot a través de les nostres pors, de les nostres fragilitats, de la nostra feblesa. I ens ensenya que, enmig de les tempestes de la vida, no hem de tenir por de cedir a Déu el timó de la nostra barca. A vegades, nosaltres voldríem tenir-ho tot sota control, però Ell té sempre una mirada més àmplia».

Molt estimats preveres i diaques. Molt estimats consagrats i consagrades. El Senyor ens renta i ens purifica de tot allò que s'ha acumulat en els nostres peus per a poder seguir-lo. «Ell ens estima i ens ha alliberat dels nostres pecats», ens afirmava avui la segona lectura treta del llibre de l'Apocalipsi. Ell, en persona, s'encarrega per a purificar tota taca, per a netejar tot allò de mundà que se'ns ha enganxat en el camí que hem fet en el seu nom. Perquè ens estima, el Senyor ens renta i ens purifica per tal que ens sentim amb dret d'estar «alegres», «plens», sense por ni culpes. I, malgrat el cansament que a voltes arrosseguem, ell ens renta i ens purifica perquè estiguem animats a sortir a les diverses perifèries de la nostra societat. Ell ens ha donat el seu Esperit que reposa damunt de nosaltres perquè portem la bona notícia als abandonats i als desvalguts, als pobres, als cors adolorits, als qui s'han tomat cecs, tot proclamant «l'any de gràcia del Senyor». Al capdavant, malgrat els cansaments i les pors, sabem que ell és amb nosaltres tots els dies de la nostra vida i fins a la fi del món.

⁴ BISBES DE PAMPLONA I TUDELA, BILBAO, SANT SEBASTIÀ I VITÒRIA, Carta Pastoral Preveres diocesans. Una necessitat urgent (1-XI-199 1), nùms. 24-25, en DdE 566 (1992) 300.

⁵ *Ibid.*